

Obvezujuće tumačenje Općih uvjeta opskrbe plinom u dijelu koji se odnosi na promjenu opskrbljivača

Poslovi, ovlasti i odgovornosti Hrvatske energetske regulatorne agencije (dalje: HERA) propisane su odredbama Zakona o regulaciji energetske djelatnosti („Narodne novine“, broj 120/12), zakona kojim se uređuje energetske sektor i drugih zakona kojima se uređuju pojedina tržišta energije. Člankom 11. stavkom 1. točkom 20. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti propisano je da HERA donosi, među ostalim, opće uvjete opskrbe energijom, dok je člankom 11. stavkom 3. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti propisano da HERA daje vjerodostojno tumačenje općih akata koje sama donosi.

Nastavno na navedeno, a primjenom članka 89. stavka 2. Zakona o tržištu plina („Narodne novine“, broj 28/13), HERA je 23. prosinca 2013. donijela Opće uvjete opskrbe plinom (dalje: Opći uvjeti) koji su stupili na snagu 1. siječnja 2014.

Imajući u vidu navedeno, a u skladu s odredbom članka 11. stavka 3. Zakona o regulaciji energetske djelatnosti, HERA daje tumačenje Općih uvjeta u dijelu koji se odnosi na postupak promjene opskrbljivača plinom kako slijedi:

Člancima 25. do 36. Općih uvjeta propisani su postupci promjene opskrbljivača na tržištu plina, a navedene odredbe sadrže način započinjanja postupka promjene opskrbljivača, ovlasti i dužnosti krajnjeg kupca i sudionika u postupku promjene opskrbljivača, rokove za poduzimanje određenih radnji u postupku promjene opskrbljivača, te odredbe o dovršetku postupka promjene opskrbljivača.

Tako je člankom 26. stavkom 1. Općih uvjeta propisano da postupak promjene opskrbljivača za pojedino obračunsko mjerno mjesto započinje podnošenjem zahtjeva krajnjeg kupca novom opskrbljivaču.

Jednako tako, člankom 32. stavkom 1. Općih uvjeta propisano je da krajnji kupac novom opskrbljivaču podnosi zahtjev za promjenu opskrbljivača, te po okončanju postupka promjena opskrbljivača sklapa ugovor o opskrbi plinom s novim opskrbljivačem.

Člankom 33. Općih uvjeta posebno se propisuje postupak promjene opskrbljivača u slučaju krajnjeg kupca priključenog na distribucijski sustav pa je tako stavkom 1. propisano da promjenu opskrbljivača, u slučaju krajnjeg kupca priključenog na distribucijski sustav, započinje krajnji kupac podnošenjem zahtjeva za promjenu opskrbljivača, a stavkom 2. je propisano da se zahtjev za promjenu podnosi novom opskrbljivaču, pisanim ili elektroničkim putem na propisanom obrascu, dok su stavkom 3. propisane radnje koje novi opskrbljivač može odnosno mora poduzeti vezano za zahtjev krajnjeg kupca.

Slijedom navedenih odredbi, nedvojbeno proizlazi da se postupak promjene opskrbljivača provodi temeljem zahtjeva krajnjeg kupca. Krajnji kupac je, iako to nije izričito navedeno u samim Općim uvjetima, ovlašten raspolagati svojim zahtjevom na način kako on smatra da je najprikladnije za njega. To konkretno znači da tijekom cijelog postupka promjene opskrbljivača krajnji kupac ima pravo i odustati od svog zahtjeva za promjenom opskrbljivača podnošenjem podneska novom opskrbljivaču (pisanim putem ili elektroničkom poštom).

Naime, Općim uvjetima su propisane ovlasti sudionika promjene opskrbljivača plinom upravo iz razloga da se zaštiti krajnji kupac od mogućnosti da netko drugi, mimo njegove volje, utječe na pozitivno rješavanje njegovog zahtjeva, što se osobito odnosi na ovlasti operatora promjene opskrbljivača koji ima pravo prekinuti postupak promjene opskrbljivača u slučajevima predviđenim Općim uvjetima. Međutim, to nikako ne utječe na pravo samog

krajnjeg kupca da promjeni svoju odluku o promjeni opskrbljivača i odustane od svog zahtjeva za promjenu opskrbljivača. Pravo stranke na odustanak od njenog zahtjeva proizlazi iz općih načela prava kojima je dano pravo strankama da u postupcima koji su pokrenuti temeljem njihovog zahtjeva, disponiraju istima tijekom postupka što podrazumijeva i da odustanu od svojih zahtjeva. S obzirom da se radi o općem pravnom načelu, a isto je primjerice i izrijekom navedeno u članku 46. Zakona o općem upravnom postupku („Narodne novine“, broj 47/09) koji u stavku 1. propisuje cit. „*Tijekom postupka stranka može odustati od zahtjeva u pisanom obliku, usmeno na zapisnik ili elektroničkim putem.*“, isto nije potrebno dodatno uređivati Općim uvjetima.

Obzirom da je iz postupaka u praksi uočeno da se navedeno načelo ne primjenjuje u postupku promjene opskrbljivača, HERA ovim putem daje svim sudionicima u postupku promjene opskrbljivača plinom **obvezujuće tumačenje Općih uvjeta u dijelu prekida postupka** promjene opskrbljivača i to tako da isti, osim izričito propisanih načina prekida postupka promjene opskrbljivača, **može završiti i temeljem odustanka samog krajnjeg kupca od njegovog zahtjeva za promjenu opskrbljivača.** U tom slučaju krajnji kupac obavještava novog opskrbljivača, kojem je podnio zahtjev za promjenom opskrbljivača, da od tog zahtjeva odustaje, a novi opskrbljivač je bez odlaganja dužan o odustanku krajnjeg kupca obavijestiti operatora promjene opskrbljivača te pisanim putem obavijestiti krajnjeg kupca o obustavi postupka promjene opskrbljivača. Temeljem obavijesti novog opskrbljivača operator promjene opskrbljivača je dužan prekinuti postupak promjene opskrbljivača.